

Saksbehandler: Elisabeth Thorheim

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
028/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	29.09.2021
091/21	Formannskapet	04.10.2021
107/21	Kommunestyret	18.10.2021

Fjerning av tilskudd til private barnehager - likeverdig behandling

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar at kommunens praksis med tilskudd til private barnehager for barn som har rett til barnehageplass etter barnehagelovens § 16, 2. ledd opphører fra og med barnehageåret 2022/2023.

Hovedutvalg oppvekst og kultur 29.09.2021:

Behandling:

Forslag til vedtak, foreslått av Per Magnus Mannes, Karmøylista

Kommunale barnehager kan ta med september, oktober, november i beregningsgrunnlag for barn som har rett på barnehageplass etter barnehageloven paragraf 16, 2. ledd. for å likestille private og kommunale barnehager.

Alsaker (H) opplyste om at han er styremedlem i en privat barnehage og ba om at utvalget vurderte hans habilitet. Alsaker fratrådte under habilitetsvurderingen. 7. representanter til stede.

Alsaker enstemmig erklært inhabil, jf. fvl. § 6.2

Innstillingen fikk 2 stemmer og falt (Ap 2)

Forslaget fremmet av Mannes ble vedtatt med 4 stemmer mot 3 (Ap 2, KrF 1)

Alsaker tiltrådte. 8 representanter til stede.

HOK- 028/21 Vedtak:

Kommunale barnehager kan ta med september, oktober, november i beregningsgrunnlag for barn som har rett på barnehageplass etter barnehageloven paragraf 16, 2. ledd. for å likestille private og kommunale barnehager.

Saksutredning

Karmøy kommunestyre vedtok i møte den 20.11.17 Retningslinjer for likeverdig økonomisk behandling av private barnehager, ref. KST 106/17. I retningslinjene står det at *«Barn i både kommunale og private barnehager telles 2. gang pr. år: 15. desember og 15. August»*. Barnehagenes antall barn ved gjeldende telletidspunkter er grunnlaget for størrelsen på driftstilskuddet fra kommunen.

Kommunestyret vedtok i sak 69/18 av 18.06.2018 at kommunen også skal tildele tilskudd til private barnehager for inntak av barn som har rett til oppstart i tråd med barnehageloven § 12 a, 2. ledd (endret til § 16, 2. ledd fra og med 01.01.20). Retten til barnehageplass for barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes om barnehageplass ble vedtatt i juni 2017. Hovedgrunnen for kommunestyrevedtaket i 2018, var at en så for seg at det uten denne tilskuddsordningen kunne bli vanskelig for kommunen å oppfylle plikten til å tilby barnehageplass til barn som har rett til plass etter nåværende § 16, 2. ledd (§ 12 a, 2. ledd på vedtakstidspunktet). Kommunen så for seg at private barnehager muligens ikke ville tilby barnehageplass til aktuelle barn uten at de fikk tilskudd fra kommunen for å gjøre det. Kommunen ville i så fall bare kunne tilby barnehageplass i kommunale barnehager i sone 1 og sone 5, da det var i disse sonene kommunale barnehager hadde ledig kapasitet. En så videre for seg at dette ville kunne medføre en del utfordringer for familier bosatt i sone 2, 3 og 4.

I tiden som har gått etter ikrafttredelse av vedtaket som nevnt over, har vi sett at ordningen med å tildele tilskudd til private barnehager for opptak av barn i tråd med barnehageloven § 16, 2. ledd gjør at kommunen ikke driver økonomisk likeverdig behandling av kommunale og private barnehager. Private barnehager gis tilskudd for barn uten at barn i kommunale barnehager tas med i grunnlag for beregning av kommunale barnehagesatser.

Situasjonen med barnetall i karmøybarnehagene er også endret siden 2018. Kommunen opplever nå en periode med synkende barnetall, og det er slik at kommunen lettere vil kunne tilby barnehageplass til barn med oppstart i barnehage i september, oktober og/eller november i kommunale barnehager i flere soner enn vi hittil har hatt anledning til å gjøre. Foresatte vil dermed med stor sannsynlighet kunne få et barnehage tilbud i nærheten av der de bor.

For sammenligning av kommuners praksis kan det informeres om at nabokommunene Haugesund og Tysvær ikke tildeler tilskudd til private barnehager for barn som tilbys barnehageplass i tråd med § 16, 2. ledd.

Regelverk

I barnehageloven § 16, 2. ledd står det at *«Barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år i samsvar med denne loven med forskrifter»*. Etter barnehageloven § 10, 2. ledd har kommunen *“plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 16.”*. Ordlyden i § 16, 2. ledd gir rett til *“plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år”*. Retten er knyttet til måneden barnet fyller ett år og det samme gjelder dermed kommunens plikt etter § 10, 2. ledd.

Utdanningsdirektoratet sier i en tolkningsuttalelse av 04.06.2018 at det ikke er gitt regler for å kompensere private barnehager for eventuelle økonomiske tap ved å ta inn barn som har rett til oppstart i barnehage i september, oktober og/eller november. I tolkningsuttalelsen vises det til Prop. 101 L (2016-2017), der det i punkt 2.3.2 står: *“Departementet vurderer fortsatt at det ikke er behov for å gjøre endringer i beregningen av tilskuddet til de private barnehagene. Vi viser her til Utdanningsdirektoratets vurdering i forbindelse med innføringen av ny forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.*

I de tilfellene der private barnehager holder av plasser fra august og frem til november vil de ikke motta foreldrebetaling for denne perioden. Det samme gjelder kommunale barnehager. Siden tilskuddet til de private barnehagene beregnes på grunnlag av utgiftene i de kommunale barnehagene, vil det i tilskuddsberegningen på sikt bli tatt høyde for utgiftene knyttet til en eventuelt høyere tetthet av ansatte i de private barnehagene i september, oktober og november,

da det også vil være en høyere tetthet av ansatte i de kommunale barnehagene i disse månedene". Barnehageloven har også krav til likebehandling av kommunale og private barnehager:

§ 11. Krav til likebehandling og uavhengighet

Kommunen skal likebehandle private og kommunale barnehager når den utfører oppgaver som barnehagemyndighet.

§ 19. Kommunalt tilskudd til godkjente private barnehager

Kommunen kan gi tilskudd til godkjente private barnehager.

Kommunen skal behandle private barnehager som mottar tilskudd, likeverdig med kommunale barnehager. Departementet kan gi forskrift om hva som er likeverdig behandling.

Kommunens vurdering

Rådmannen mener at dagens ordning, der kommunen tildeler tilskudd til private barnehager for opptak av barn som har rett til barnehageplass etter barnehagelovens § 16, 2.ledd, innebærer at kommunen ikke oppfyller barnehagelovens krav til likebehandling av kommunale og private barnehager, da nåværende praksis er i kommunens disfavør.

De siste foregående årene har kommunen operert med lave ordinære tilskuddssatser, og den økonomiske situasjonen har opplevdes vanskelig for flere private barnehager.

Tilskuddssatsene er imidlertid vesentlig høyere nå, og private barnehager har etter det rådmannen kjenner til jevnt over en bedre økonomisk situasjon.

Rådmannen mener på ovennevnte grunnlag at det nå vil være riktig å sikre at kravene til økonomisk likeverdig behandling av private og kommunale barnehager oppfylles, også tatt i betraktning kommunens økonomiske situasjon. Tildeling av tilskudd til private barnehager for barn som har rett til barnehageplass etter barnehagelovens § 16, 2. ledd bør dermed opphøre.